

1. Obiekt

BUDYNEK KLUBU SPORTOWEGO
„CZUWAJ”

2. Czas powstania

1931-1934

3. Miejscowość

PRZEMYŚL

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

Widok z ul. 22 Stycznia

4. Adres

Przemyśl, ul. 22 Stycznia 6

obręb 61, dz. ew. nr 2/2

5. Przynależność administracyjna

województwo..... podkarpackie

gmina..... Gmina Miejska Przemyśl

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Zasanie

7. Przynależność administracyjna przed I VI 1975

województwo..... rzeszowskie

powiat..... miasto Przemyśl

8. Właściciel i jego adres

Gmina Miasta Przemyśla

9. Użytkownik i jego adres

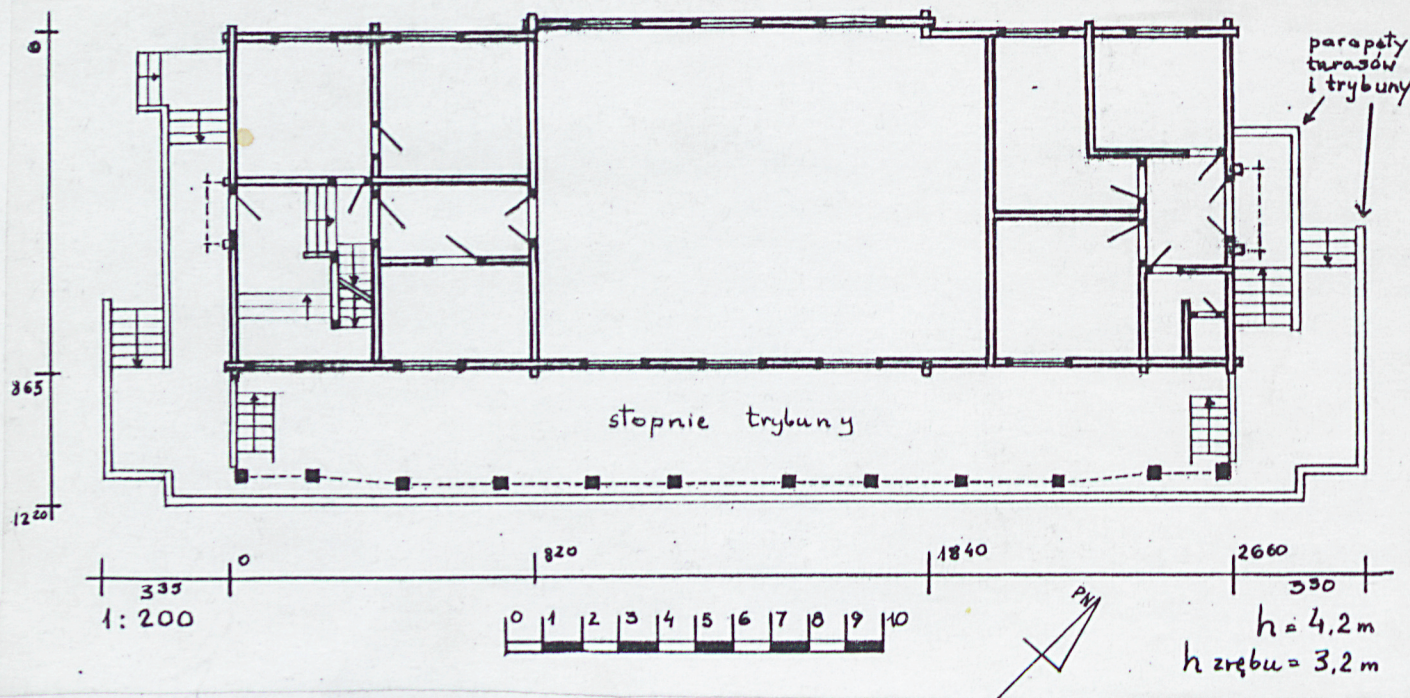
Klub Sportowy „Czuwaj”

10. Rejestr zabytków

Nr 118

data

15.09.2005

30.III.1918 r. założony został Harcerski Klub Sportowy „Czuwaj”. W przygotowaniu do obchodów 20-lecia harcerstwa w Przemyślu i piętnastolecia Klubu w 1931 r. przystąpiono z inicjatywy prezesa Klubu, inż. Gustawa Krupińskiego do budowy stadionu. Wkrótce przystąpiono do postawienia budynku. Powódź w 1932 r. zniszczyła boiska i korty, zahamowała budowę. Jednak w marcu 1932 r. otwarto stadion zaś budowę ukończono w 1934 r. Istnieje przypuszczenie, że autorem budynku jest Kazimierz Marian Osiński. W posiadaniu harcerstwa obiekt znajdował się do 1947, następnie gospodarował w nim Kolejowy Klub Sportowy. W 1999 obiekt przeszedł w posiadanie Klubu Sportowego „Czuwaj”. Budynek był projektowany przez autora, który miał niezłą znajomość stylu zakopiańskiego. O tym świadczą szczegóły takie jak łączenie obramień lub ram otworów na kozieratkę (po linii załamanej), zastosowanie „wschodów słońca” w bocznych ściankach szczytów i „wyglądów” oraz w drzwiach i szczytach dachów a także uformowanie zwieńczeń kominów. Bryła budynku, jak i detal architektoniczny stanowią modernistyczną wersję zakopiańszczyzny. Prawdopodobnie pierwotnie schody wewnętrzne, oparte na zachowanej bez większych zmian konstrukcji, miały odwrotny przebieg: wejście na schody było przy wejściu do budynku. Przypuszczalnie istniało także wyjście z klatki schodowej na galerię-trybunę po stronie południowej. Podczas ostatniego gruntownego remontu wprowadzono słupki galerii, pierwotnie osłoniętej nadwieszonym okapem, wspartym na zastrzałach.

Sytuacja. Położony w dzielnicy Zasanie. Usytuowany kalenicowo przy ulicy 22 Stycznia, po północno zachodniej stronie rozległego stadionu. Założenie sportowe zajmuje przestrzeń między Sanem i ulicą. Na północno wschodnim i południowo wschodnim obrzeżach stadionu – topole. Po stronie południowo zachodniej mały drewniany domek pomocniczy, powstały ok. 1992 r. – za nim korty, osłonięte młodymi drzewami szpilkowymi. Wejście na stadion po zachodniej stronie głównego budynku przez dwuskrzydłową bramę z ozdobną kratą. Na zachód od bramy parterowy budynek pomocniczy (kasy), zbudowany równocześnie z budynkiem głównym. Po przeciwnej stronie ulicy – osiedle (bloki, zbudowane w l. 70.).

Materiał, technika. Budynek drewniany, z półowizn, konstrukcji zrębowej, pokryty gontem. Dach na wieźbie jętowej, łączonej na czopy, zbijanej gwoździami. Wieżyczka o konstrukcji słupowej. Cokół okładany kamieniem łamanym, pokryty narzutem cementowym z rysunkiem spoin. Schody drewniane, osadzone w belkach policzkowych. Podłogi drewniane. Stropy płaskie. W podziemiu stropy na belkach betonowych. W świetlicy strop belkowy. Okna ościeżnicowe, w opaskach łączonych na kozieratkę. Skrzydła podzielone szczeblinami. Skrzydła drzwiowe oryginalne, zachowane w dwu otworach, płycinowe, pozostałe późniejsze, różnej konstrukcji (płycinowe, płytowe), niektóre obite listwami współczesnej boazerii. Konstrukcja ścian tarasów przylegających do budynku osłonięta tynkami cementowymi. Parapety tarasów wylewane z betonu, podobnie schody zewnętrzne.

Rzut. Na prostokątnym cokole, od południa, wschodu i zachodu szerszym niż właściwy budynek, tworzącym tarasy. Budynek, na rzucie prostokąta z nieznacznym ryzalitem na osi od północy. Pośrodku duża sala i flankującymi ją po bokach czterodzielnymi częściami o dwutraktowym układzie i z wydzielonymi krótkimi prowadzącymi do sali korytarzami, między traktami. Po stronie zachodniej w narożu, znajduje się klatka schodowa na piętro. Schody zabiegowe z podestami. Wzdłuż elewacji południowej jest zadaszona galeria, wsparta na drewnianych słupach. Do wnętrza prowadzą dwa wejścia na osiach elewacji zachodniej i wschodniej.

Bryła. Ustawiony na wysokim cokole, rozszerzonym od strony południowej, niosącym galerię z trybunami, kryjącym część podziemną; przy elewacjach bocznych wąskie tarasy ze schodami. Podpiwniczony, jednokondygnacyjny, z pomieszczeniami wbudowanymi w strych. Nakryty skrzyżowanymi dachami siodłowymi, z daszkami okapowymi w szczytach i z „wyglądami” w połaciach dachu dłuższego; dach poprzeczny nieco wyższy od dachu podłużnego. Od strony południowej po bokach elewacji dwa niższe dachy siodłowe z dachami okapowymi pod szczytami. Na środku kalenicy, nad skrzyżowaniem dachów – sześcioboczna wieżyczka. Nad jej sześcioboczną podstawą rodzaj kołnierza, złożonego z daszku okapowego nad podstawą wieżyczki oraz rozchylonej „kielichowato” podstawy latarni w taki sposób, że środkowa część „kołnierza” jest wgłębiona. (cd. we wkładce)

14. Kubałura 450 m ²	15. Powierzchnia użytkowa 900 m ³	16. Przeznaczenie pierwotne pomieszczenie klubu sportowego	17. Użytkowanie obecne pomieszczenie klubu sportowego
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) Po powodzi w 1981 Rejon Żurawica przeprowadził remont i wbudowanie pomieszczeń w strych. Remont obejmował osłonięcie płytami gipsowymi słupów podpierających schody oraz części drewnianych ścian (na polecenie Straży Pożarnej).		19. Stan zachowania(fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Drewno zaatakowane przez spuszczel; w wielu miejscach widoczne ślady, zwłaszcza po stronie zachodniej. Konstrukcja więźby prymitywnie uzupełniana. Po stronie wschodniej zachowany mały fragment oryginalnej okładziny cokołu, z surowego kamienia. Pozostałe partie okładziny cokołu pokryte betonem, pobielone. Cementowa powłoka obejmuje dolną warstwę zrębu. Drewniane słupy podtrzymujące schody obite płytami gipsowymi.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Konieczna i pilna ekspertyza mykologiczna, następnie dezynsekcja i ewentualna wymiana części budulca zaatakowanej przez spuszczela. Usunięcie powłok szpecących i niekorzystnie wpływających na zachowanie budulca, zwłaszcza okładzin gipsowych na słupach podpierających schody, oraz oczyszczenie ocementowanych kamiennych wątków. Przeprowadzenie badań architektonicznych może wyjaśnić jaki był pierwotny przebieg schodów i oryginalny układ komunikacyjny budynku.			

21. Akta archiwalne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

Inwentaryzacja w skali 1:100, wyk. przez Miejski Zespół Usług Projektowych w Przemyślu /b.d./ w posiadaniu Klubu Sportowego „Czuwaj”.

24. Uwagi różne -

25. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst.....dr Barbara Tondos, styczeń 2005 r.

plany, rysunki (przygotowali)..... Barbara Tondos, Jerzy Tur, styczeń 2005 r.

fotografie.....Barbara Tondos, styczeń 2005 r.

miejsce przechowywania negatywów.....u autorki

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

22. Bibliografia

M. Mach: *Historia klubu sportowego „Czuwaj”*. Przemyśl 2004 /mps. – praca licencjacka/, w archiwum Klubu.

27. Załączniki

2 wkładki

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury) -

1. Miejscowość	P R Z E M Y Ś L	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina:	Gmina Miejska Przemyśl	B U D Y N E K K L U B U S P O R T O W E G O „ C Z U W A J ”	Ad. pkt. 13, cd. opisu; ad. pkt. 11, sytuacja, orientacja, zdjęcia
3. Województwo	podkarpackie		

Ad. pkt. 13, cd. opisu.

Wyżej znajduje się latarnia nakryta spłaszczonym daszkiem namiotowym z kanciastą (o przekroju rombówym) gałką z iglicą.

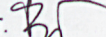
Elewacje. Zrąb z ostatkami. W ściany wbudowane są ślepe ostatki, flankujące wejścia oraz wyznaczające dodatkowy podział na południowej ścianie świetlicy. ELEWACJA FRONTOWA (PÓŁNOCNA) siedmioosiowa o lekko zryzalitowanej, trójosiowej części środkowej. W podmurowaniu rząd niskich, prostokątnych okien. Nad ryzalitem, szczyt poprzecznego dachu z daszkiem okapowym u dołu. W szczycie wąska galeria z profilowanymi słupkami, rozdzielającymi sześć wąskich, wysokich prostokątnych okien. Galerię osłania daszek okapowy. Po bokach, w widocznych dolnych partiach szczytu – częściowe „wschody słońca”. Ponad daszkiem galerii fryz arkadkowy pod kolejnym daszkiem okapowym, wyżej „wschód słońca”. W połaciach dachu po obu stronach ryzalitu trójdzielne „wyględy” o gładkich ścianach bocznych. Na kalenicy kominy o nadwieszonym zwieńczeniu zakończonym dekoracją naśladującą blankowanie. Okna w opaskach łączonych na kozieratkę, podzielone na dwanaście pól w trzech rzędach; środkowy rząd wypełniają ułożone ze szczeblin romby. Szczebliny fazowane. ELEWACJA POŁUDNIOWA poprzedzona galerią na drewnianych słupach, rozmieszczonych niesymetrycznie, nierytmicznie oraz silnie wysuniętym cokołem kryjącym część podziemną. Cokół jest szerszy niż długość budynku, o cofniętych bocznych skrzydłach. Flankują go po bokach schody na stadion. W bocznych skrzydłach drzwi jednoskrzydłowe. W głównej / środkowej części cokołu trzy wnęki osłonięte daszkami pulpitowymi, środkowa wąska. Między nimi małe, kwadratowe, wysoko umieszczone okienka. Na tarasie znajduje się trybuna, z galerią od frontu. Skrajne słupy galerii nieco cofnięte w stosunku do pozostałych. Słupy o kwadratowym przekroju. Strop pobity deskami. Okna znajdują się na pięciu środkowych osiach, rozmieszczonych w ten sposób, że trzy okna środkowe są umieszczone pod szczytem poprzecznego dachu, zaś okna skrajne są od nich mocno odsunięte.. Po stronie zachodniej na skrajnej osi nisko umieszczone okno stanowi prawdopodobnie pozostałość dawnych drzwi wejściowych. Nad środkową częścią szczyt poprzecznego dachu z daszkiem okapowym u dołu, nad nim rząd sześciu okien w kształcie pionowego, wąskiego prostokąta, osłoniętych daszkiem okapowym; po bokach okien i w górnej części szczytu – „wschód słońca”. Za szczytem widoczna centralnie umieszczona wieżyczka. Środkowy szczyt flankują „wyględy” o dwu oknach oraz szczyty niższych, skrajnych dachów. Boczne ścianki „wyględów” oraz szczyty zdobi „wschód słońca”. ELEWACJE BOCZNE prawie jednakowe, jednoosiowe. Prostokątne wejścia z tarasu, ujęte z obu stron w ślepe ostatki, w górnej części tworzące trójczołnowe, uskokowe rysie. Nad nimi daszki siodłowe o połaciach ugiętych na przypustnicach, ze szczytami wpuszczonymi między krawędzie połaci dachowych. W szczytach półkolisty otwór, ujęty w listwę, otoczony promieniami „wschodu słońca”. Szczyty dachu głównego z daszkiem okapowym u dołu. W szczycie podwójne okno złożone z dwu otworów prostokątnych, rozdzielonych słupkiem. otwory okien wypełnia kompozycja szczeblin tworzących kratę, w której część środkową zdobi rząd rombów. Boczne półszczyty oraz górną część szczytu zdobi „wschód słońca” o rzadko rozmieszczonych promieniach.

Wnętrze. Wnętrze zmodernizowane. Zachowane słupy konstrukcji schodów. Schody wpuszczane w belki. Stropy płaskie. W świetlicy strop belkowy; belki fazowane. W części podziemia układ korytarzowy ze schodami drewnianymi na parter. W górnym przejściu z. klatki schodowej zachowane pierwotne drzwi jednoskrzydłowe, płycinowe; obramienia płycin łączone na kozieratkę. Pomieszczenia od strony północnej nakryte skośnymi stropami.

Instalacje: el., wod. kan., co. telefon.

Na odwrocie ad. pkt. 11, sytuacja, orientacja, zdjęcia (spis wszystkich zdjęć na wkładkach umieszczono na drugiej wkładce)

Wkładkę założyła:

dr Barbara Tondos, styczeń 2005 r.

Miejsce przechowywania negatywów:

u autorki

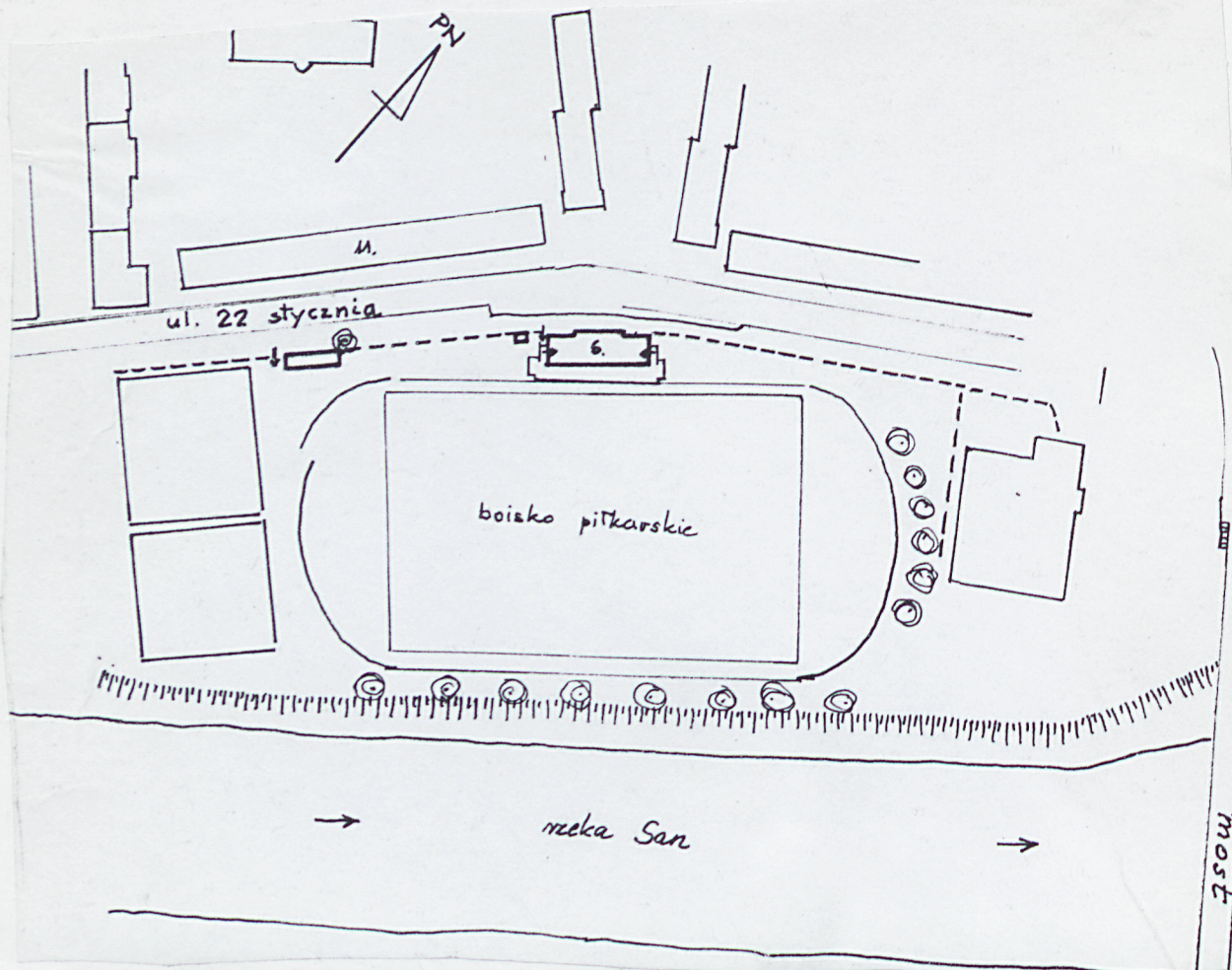
1

2.

3.

1. Miejscowość	PRZEMYSŁ	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina:	Gmina Miejska Przemyśl	BUDYNEK KLUBU SPORTOWEGO „CZUWAJ”	Ad. pkt. 11, cd. zdjęcia
3. Województwo	podkarpackie		

Ad. pkt. 11, cd. zdjęcia (spis zdjęć umieszczonych na obydwu wkładkach)

Spis fotografii:

- 1 - Widok ogólny od pd.-zach.
- 2 - Elewacja zachodnia
- 3 - Elewacja zachodnia od ulicy
- 4 - Widok od południa z boiska piłkarskiego
- 5 - Widok od południowego wschodu
- 6 - Widok j.w. zbliżenie
- 7 - Wejście zachodnie
- 8 - Szczyt nad elewacją południową
- 9 - Rysie przy wejściu zachodnim
- 10 - Gniazda ślepych ostatków w południowej ścianie
- 11 - Latarnia wieżyczki i komin
- 12 - Fragment drzwi we wnętrzu o łuku wiązonym na kozieratkę
- 13 - Brama wejściowa na stadion

5.

6.

4.

7.

8.

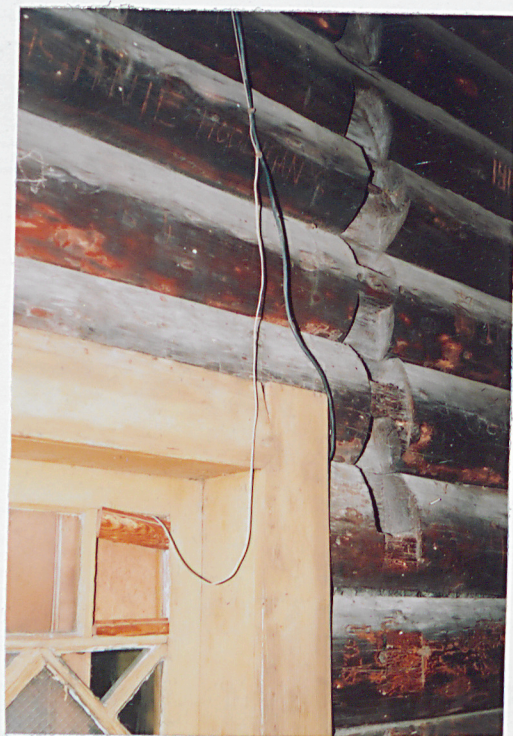
Wkładkę założyła:
Miejsce przechowywania negatywów:

dr Barbara Tondos, styczeń 2005 r.
u autorki

BT

9.

10.

11.

12.

13.